

JEGYZŐKÖNYV

Készült Tordas Község Önkormányzata Képviselő-testülete által 2006. december 19. napján tartott közmeghallgatásról.

A közmeghallgatás helye: Petőfi Sándor Művelődési Ház

Jelenlévők:

- **Juhász Csaba polgármester**
- *Teszár Tamás alpolgármester*
- Bucusi István képviselő
- Farkas János képviselő
- Farkas Jenő képviselő
- Hajbin Tímea képviselő
- Milichovszkiné Szalai Ilona képviselő
- Petz Ernő képviselő
- Rácz József képviselő
- Dr. Rákosi Miklós képviselő

- *Dr. Hekman Tibor helyettesítő jegyző*

- *A közmeghallgatás iránt érdeklődést tanúsító tordasi lakosok*

Juhász Csaba polgármester a közmeghallgatást megnyitotta és köszöntötte a közmeghallgatás iránt szép számban érdeklődést tanúsító megjelenteket. Majd kérte, hogy egy perces néma főhajtással emlékezzenek elhunyt képviselő-társukra, Toman Józsefre.

1 perces néma felállás, főhajtás, emlékezés

Mivel a jelenlévők nyilván nem ismernek minden képviselőt, ezért röviden bemutatta képviselő-társait:

- *Bucusi István, vállalkozó: Toman József halálával megüresedett helyre került be a testületbe. A Kulturális és Oktatási Bizottság tagja.*

- *Farkas János*, nyugdíjas: 16 évig volt a falu polgármestere. Unokáival kapcsolatos teendői miatt nem vesz részt egyetlen bizottság munkájában sem.
- *Farkas Jenő*, vállalkozó: 2002-ben került be a testületbe, a 2006-os választás után kissé háttérbe vonult, több lehetőséget biztosítva az új képviselőknek.
- *Hajbin Tímea*, közgazdász, a Gazdasági és Vállalkozási Bizottság elnöke. Két kis gyermeke miatt jelenleg gyeden van, emellett nagyon aktívan részt vesz a falu gazdasági-pénzügyi helyzetének feltárásában.
- *Milichovszkiné Szalai Ilona*, óvónő: 2002 óta tagja a testületnek, a Szociális és a Kulturális és Oktatási Bizottságnak is tagja.
- *Petz Ernő*, mérnök, a Kulturális és Oktatási Bizottság elnöke, a Gazdasági és Vállalkozási Bizottság tagja. Két gyermeke az iskolában felső tagozatos, a legkisebb pedig óvodás.
- *Rácz József*, vállalkozó. 1994 óta tagja képviselő-testületnek. Jelenleg a Gazdasági Bizottságban folyó munkát segíti.
- *Dr. Rákosi Miklós*, nőgyógyász főorvos. 1998 és 2002 között volt már képviselő. Jelenleg a Szociális Bizottság elnökeként szervezi a rászorulókat támogatását.
- *Teszár Tamás*, térképész. A helyi önkormányzatokról szóló törvény alapján – a képviselő-testület a polgármester helyettesítésére és munkájának segítésére – kilenc szavazattal alpolgármesterré választotta. Munkáját társadalmi megbízatásban végzi, ezért tiszteletdíjat és költségtérítést sem kap. A Fejér Megyei Közgyűlés Környezetvédelmi és Vidékfejlesztési Bizottságának tagjaként a megyei önkormányzat munkájában is részt vesz.

Megállapította, hogy a közmeghallgatás összehívása szabályosan történt, a jelenlévő **10 fő képviselővel határozatképes**. A jegyzőkönyv vezetésére *Kupi Lászlónét* jelölte. Javaslatot tett a közmeghallgatás egyetlen napirendjére.

Napirendi javaslat:

1.A településünk fejlődésének éves értékelése és a jövőjére vonatkozó terveinknek bemutatása

Megkérdezte képviselő-társait, hogy a mai testületi ülés napirendjéhez van-e módosító javaslatuk. Módosító javaslat nem érkezett.

1.) Településünk fejlődésének éves értékelése és a jövőjére vonatkozó terveinknek bemutatása

Juhász Csaba polgármester - mivel módosítást nem jeleztek a képviselők -, javasolta a napirend elfogadását. A képviselő-testület **10 igen, egyhangú szavazattal** az alábbi döntést hozta.

Tordas Község Önkormányzat Képviselő-testülete 97/2006.(XII.19.) számú határozata a napirendi pont elfogadásáról

Tordas Község Önkormányzat Képviselő-testülete a polgármester által javasolt napirendi pontot elfogadta.

A határozat végrehajtásáért felelős: a polgármester

A határozat végrehajtásának határideje: azonnal

Juhász Csaba polgármester: *„Néhány nappal ezelőtt felkértem a volt polgármester urat, hogy az év első kilenc hónapjáról számoljon be, de tegnap tájékozott, hogy ennek a felkérésnek nem tesz eleget. Így rám hárul a feladat, hogy arról a háromnegyed évről is beszámoljak, amikor még nem én voltam a polgármester. Röviden a következőket tudom elmondani. Előre is elnézést kérek, ha valami kimarad.*

A falu legnagyobb beruházása – a szennyvízcsatorna beruházás – elkészült, a próbaiüzem után az egész rendszer átadás-átvétele megtörtént. Jelenleg az üzemeltetés körülményeiről tárgyalunk a többi érintett település vezetőivel. A csatornázásból fakadó hiánypótlási, közterület rendbetételi munkák jelenleg is folynak. A csatornázás utáni útépitések közül a Gárdonyi Géza utca egy szakasza, a Gesztenyés út, a Köztársaság út és a Somogyi B. utca Cifra pince utáni szakasza maradt el. Ezek felújítását a jövő évtől szinte kötelező erővel szükséges tervezni és végrehajtani.

Elődeink pályázatot nyújtottak be több feladatra, változó sikerrel. Pályázatot nyert az iskola, az óvoda, a könyvtár és a művelődési ház is. A legjelentősebb pályázat az iskolai tetőtér beépítés II. üteme volt, míg a sporttelep WC rendszerének, öltözőjének rekonstrukcióját a pályázati pénz maradékából és saját erőből fejeztük be.

Pályázati pénzből, némi önrésszel, elkezdték az Arany J. utcai partfal megerősítési munkáit, amelynek első üteme elkészült, a második ütem a 2007. évi feladatok egyike.

Saját erőből, kevés anyagi ráfordítással (anyagköltség), rákötötték intézményeinket (kettő kivételével) és lakásainkat a csatornahálózatra.

Egyetlen nem kötelezően ellátandó feladatunkat, a művészetoktatást, az idei tanév kezdéstől saját szervezésben látjuk el. A feladattal kapcsolatos kiadásunk lényegében nem csökkent, de ezáltal a művészetoktatás hatékonyabbá vált és saját céljaink elérését tartja szem előtt.

Összességében megállapítható, hogy kötelezően ellátandó feladataink végrehajtásában a tervezettek szerint jártak el, így a fenntartásban nem volt fennakadás. Igaz, hogy ezt csak a folyószámla hitelkeretünk 25 MFt-ra történő növelésével sikerült biztosítaniuk. Jelenleg a község folyószámla számla egyenlege -22 MFt. körül mozog.

Az októberi választáson megválasztott új képviselő testület alakuló ülésén egyetértett abban, hogy a lehetőségek felmérése és a következő 4 év feladatainak megtervezése érdekében szükség van egy pénzügyi-gazdasági áttekintésre 2006. szeptember 30-ra vonatkozóan. Felkérem Hajbin Tímeát, a Gazdasági és Vállalkozási Bizottság elnökét, hogy adjon rövid tájékoztatást erről a munkáról”.

Hajbin Tímea Gazdasági Bizottság elnöke: „Köszönöm a szót polgármester úr!
Az áttekintést még nem tudtuk befejezni, jelenleg a következőkről tudok beszámolni.

A belső ellenőrzési és az ÁSZ jelentésekből megtudtuk, hogy 2006. tavasza előtt az önkormányzat nem rendelkezett megfelelő képzettségű és gyakorlattal rendelkező munkerővel, így a költségvetési tervek és beszámolók összeállítása nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, nem támaszthatók alá hitelt érdemlően, nem érvényesül a bizonylati fegyelem, nem kereshetők elő a számlák és könyvelési bizonylatok teljes körűen. **Mindez azt jelenti, hogy a pénzügyi kimutatások alapján meghozott döntések téves következtetéseken alapultak egészen 2006-ig, az önkormányzat teljes működését veszélyeztették éveken át.**

A képviselő-testület tehát olyan előterjesztéseket kapott, amelyek nem szolgáltattak megfelelő alapot a döntésekhez. Ezt a belső ellenőrzési munkatársak már 2004. év során többször kifogásolták, felhívták a jegyző figyelmét a szükséges intézkedések megtételére.

Fontos megemlíteni, hogy a jövőre vonatkozóan súlyos kötelezettségeink vannak.

Az egyik ilyen kötelezettség a csatornaépítéshez igénybe vett állami támogatás miatt keletkezett. Az Állami Számvevőszék szerint az állami támogatás igénybe vétele jogtalan volt, így kb. **100 millió forintot vissza kell fizetnie az önkormányzatnak.** Ebből az összegből az első részt (45 millió forint), amely a 2004-es igényléseket tartalmazza, az **50/2006. számú kormányrendelet szerint 2010-től kell visszafizetni.** A 2005-ben igényelt összegről várhatóan 2007. elején dönt a kormány.

A másik kötelezettség amiatt keletkezett, hogy különféle kifogások miatt az APEH visszatartott a csatorna beruházással kapcsolatosan **83 millió forint** visszaigényelhető Áfá-t. Ezt az összeget a csatornaépítés fővállalkozója meghitelezte az önkormányzatnak a finanszírozási problémák elkerülése végett. A módosított kölcsönszerződés 2007. márciusában jár le, a szerződésben csak a meghosszabbítás lehetősége (!) szerepel.

A fent említettekből, amely ismét hangsúlyozom, a teljesség igénye nélkül, az áttekintés jelenlegi fázisában megállapítható tényeken alapul, jól látszik, hogy az önkormányzat nehéz pénzügyi- gazdasági helyzetben van. Az állami támogatások növekedésére nem lehet számítani 2007-ben sem, így a saját bevételeinket **szükségyszerűen növelni kell annak érdekében, hogy intézményeink működése ne kerüljön veszélybe. Tartalékainkat teljes mértékben feléltük, értékesíthető ingatlanaink nincsenek, egyelőre az iparüzési adó tekintetében sem számíthatunk emelkedésre**”.

Juhász Csaba polgármester a csatorna beruházással kapcsolatosan elhangzottakat kiegészítette azzal, hogy az első esetben az ÁSZ jelentéssel kapcsolatos kérelem az Alkotmánybíróságnál van, az ÁFA-val kapcsolatosan I.fokon Gyúró megnyerte a pert, reménykedik, hogy a továbbiakban is a településre nézve, kedvező hírekről számolhat majd be a későbbiekben.

„Köszönöm a rövid beszámolót. A pénzügyi-gazdasági áttekintéssel párhuzamosan hozzá kellett kezdenünk a jövő évi költségvetést megalapozó költségvetési koncepció kidolgozásához. A benyújtott koncepció egy kiemelkedően fontos év pénzügyi tervét kívánja megalapozni. A 2007-es költségvetés az új képviselő testület ciklusának első teljes költségvetési éve, és egyben az Európai Unió 2007-13 időszakra vonatkozó tervezési ciklusának indító esztendeje is. A központi költségvetés tervezete 2007-ben nem ellentételezi a dologi kiadások növekedését (pl. energia) így ezek költségnövelő hatásait az intézményi, önkormányzati saját forrásokból kell kigazdálkodni. A személyi jövedelemadó helyben maradó része 10%-ról 8%-ra csökken! A normatív állami hozzájárulás fajlagos összegei előre láthatólag a 2006. évi szinten maradnak. Az infláció várható növekedését figyelembe véve nyilvánvaló az a központi törekvés, ami a működés visszafogását célozza. Ezzel az önkormányzatokat arra kényszerítik, hogy szervezési intézkedésekkel, feladatelhagyással mérsékeljék az igazgatási, üzemeltetési feladatok költségeit, vagy az előző éveknél még nagyobb saját forrás-részt vonjanak be a működőképesség fenntartásába.

A költségvetésnek biztosítania kell az önkormányzat törvényben rögzített, kötelezően ellátandó feladatainak ellátását, a korábban keletkezett költségvetési hiány csökkentését, a nem kötelező feladatként vállalt alapfokú művészetoktatás ellátását és az önkormányzati fórumokon felvetett

lakossági észrevételek alapján tervezhető feladatok megvalósítását. Mindezek fényében a Képviselő Testület egy olyan koncepció elfogadásáról döntött, amely adók és díjak emelésével számol, ugyanakkor majdnem duplájára tervezi a segélyeket, csökkenti a forráshiányt. A beruházások közül elsőbbséget kap az iskola tetőtér kialakítása. További fejlesztési kiadásokat csak a megtakarított dologi és egyéb kiadások terhére eszközölhetünk 2007-ben. A koncepcióban szereplő feladatok rangsorolására a költségvetési tervek bevételei ismeretében kerül majd sor.

Hisszük, hogy a különböző operatív folyamatok átszervezésével és költségtakarékos gazdálkodással megszüntethetjük a jelenlegi pénzügyi bizonytalanságot, és biztosíthatjuk intézményeink stabil működését.

2006. december 15-ig el kellett fogadnunk a 2007. évi adórendeletet. Ennek ismertetésére felkérem Tészár Tamás alpolgármester urat”.

Tészár Tamás alpolgármester: „Tisztelt Tordasiak, Polgármester úr, Képviselő-társaim! A község gazdasági-pénzügyi helyzetének áttekintése során világossá vált: a helyzet nehéz, de szerencsére még éppen nem reménytelen.

Az államtól - különböző jogcímenek - kapott, a feladataink ellátásához szükséges bevételek 2005-ig folyamatosan nőttek (2005-ben 194 millió Ft), 2007-ben viszont csak 150 millió Ft várható.

Az 1990. évi C. törvény a helyi adókról a következőket írja a bevezetőjében: „A települési önkormányzatok alapvető feladata... a helyi közszolgáltatások biztosítása. E feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása - melynek során nélkülözhetetlen a helyi közösségek kezdeményezőképessége, áldozatvállalása is - elengedhetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodása feltételeinek megteremtését. A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere.”

Miközben a második Gyurcsány-kormány növeli az adókat és a járulékokat, ezzel párhuzamosan csökkenti az államtól származó forrásainkat, így kényszerítve rá az önkormányzatokat az egyébként is egyre emelkedő adóterhelés további növelésére.

Elődeink bár észlelték a lejtmenetet, mindig sajnálkozva állapították meg, hogy nem tehetnek ellene semmit. S bár a helyi adókról szóló törvény minden évben lehetővé tette az adók emelését, azzal hogy a maximális adómértéket az inflációval egyező mértékben évről-évre megemelte, nálunk az adók mértéke nyolc éve gyakorlatilag változatlan. Ez persze csak látszólagos, hiszen az infláció minden évben elvett belőle valamennyit.

Mindenki tisztában van azzal is, hogy ha nem fizetjük a villanyszámlát, akkor előbb-utóbb lekapcsolnak a hálózatról, de ugyanígy van ez a többi szolgáltatással is. A képviselők felelőssége nagyobb, mint egy családfőé: ha ők úgy gazdálkodnak, hogy a falu fizetéseképtelenné válik, annak mindannyian szenvedő alanyai leszünk.

Azért mondtam az elején, hogy még nem reménytelen a helyzet, mert a jelenlegi adósságunk (a mínusz huszonnégyesmillió bankszámla egyenleg) jól tervezett költségvetéssel, szigorú megtakarításokkal reményeink szerint egy év alatt felhozható nullára. Ez persze nem látoványos eredmény, ettől nem lesznek jobbak az útjaink és nem fogunk új középületet építeni sem, de legalább megteremthetjük a lehetőséget a továbblépésre és a következő években már bátrabban tervezhetünk.

Az adók emelésénél a következő szempontok vezették a képviselőket:

1. Elfogadva az intézményeink kiadásainak tervezetét, úgy határoztuk meg az adótételeket, hogy a költségvetés bevételi és kiadási oldala egyensúlyba kerüljön.
2. Figyelembe vettük a környékbeli településeken szokásos adómértékeket.
3. Az iparűzési adó mértéke a maximumon van, a gépjármű-adót az állam állapítja meg, így ezeken nem tudunk változtatni. A másik négy adót - az egyenletes teherelosztás érdekében - megemeltük, igaz nem egyenlő mértékben.
4. A szociális alapú mentességeket és könnyítéseket kis mértékben bővítettük.
5. Az egymást kizáró adókat úgy határoztuk meg, hogy közel ugyanakkora terhet jelentsenek az adófizetőknek.

Az egyes adónemek mértékét a következőkben határoztuk meg:

Építményadó: a garázsokra, irodákra, üzlethelyiségekre, műhelyekre, és raktárookra vonatkozó, 2002 óta változatlan 100 Ft/m²-es adómértéket 300 Ft/m²-re emeltük (a törvény által megengedett maximum 940 Ft/m²). Ennek hatására a legtöbben 1500-2000 Ft helyett 4500-6000 Ft-ot fognak fizetni évente (főleg garázs tulajdonosokról van szó), kb. 30 adófizető 3000 Ft helyett 9000 Ft-ot fizet majd, és 4-en fizetnek 10000 Ft helyett 30000 Ft-ot. Ennél nagyobb adófizető csak egy van. Ezen az adónemen az összes növekmény 2,5 millió Ft körül várható.

Telekadó: a belterületi beépítetlen telkek után kell fizetni. Mértéke a szintén 2002 óta változatlan 40 Ft/m²-ről 120 Ft/m²-re nő (a maximum 230 Ft/m² körül lehetne). Itt az

átlagosan 1000 m² körüli telkek után évente fizetendő adó 40000 Ft-ról 120000 Ft-ra nő, de az alapozás elkészülte után az építési engedély lejártáig mentességet élvez a tulajdonos. Egy nehezen indokolható mentesség megszüntetésével (az új telkek, a kialakításuktól 3 évig adómentesek voltak) összesen 13 millió Ft növekménnyel számolhatunk.

Magánszemély kommunális adója: mivel ez minden ház és lakás után fizetendő, ez érinti a legtöbbünket. Az 1999 óta változatlan, 1400 Ft/év adómértéket 6000 Ft/évre emeltük (a maximuma 12000 Ft/év lehetne) és ezzel kb. 2 millió Ft többlet- bevételt szerezhet a falu. Ezzel a környékbeli településeken szokásos adómértéket megközelítettük. Arról is határoztunk, hogy 2007-ben megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogyan tudjuk a terheket igazságosabbá tenni. Ehhez fel kell mérni a lakóingatlanok adottságait, esettanulmányt kell készíteni a kiszabandó adókról. A magánszemély kommunális adója egyébként felfogható a városi lakások után fizetendő közös költség megfelelőjeként, csak ott havonta fizetnek ennyit a lépcsőház világításért, liftért, és általában ebből tartalékolnak az épület felújítására is.

Vállalkozók kommunális adója: Ezen az adónemen keletkezik a legkisebb bevétele a falunak, és ez jelenti a legkisebb terhet az adófizetőknek. Ezt a vállalkozók fizetik a munkavállalóik után. Az eddigi, évi 1000 Ft/fő mértéket a lehetséges maximumra, 2000 Ft/fő-re emeltük és így 300 ezer Ft körüli többletbevételt remélhetünk.

Az állam által meghatározott gépjárműadó mértékére nincs ráhatásunk, a Pénzügyminisztérium becslése szerint országosan kb. 70% növekménnyel számolhatunk. Ez Tordas esetében 10 millió Ft körüli plusz bevételt jelent.

Az összes adóbevétel növekedés 28 millió Ft körül várható (telekadó 13 millió, gépjárműadó 10 millió, építményadó 2,5 millió, kommunális adók 2,5 millió). Ezekkel az adóemelésekkel stabil alapokat teremtettünk. Ráadásul az önhibáján kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatoknak adható állami támogatást csak azok az önkormányzatok igényelhetik, amelyek a saját források maximális feltárására és a kiadások lehetséges csökkentésére tett intézkedések mellett sem képesek a kötelező önkormányzati feladatok ellátására. Nem nevezhetjük maximális feltárásnak azt, hogy egyes adónemeket 8-10 éve nem emeltük. Jelen gazdasági helyzetben, ha a Pénzügyminisztérium szigorúan veszi a fenti előírást, megvonhatja községünknek adott támogatást, amely 2006-ban 19 millió Ft volt.

Reméljük, hogy bár az adóemeléseknek soha senki nem örül, nehéz szívvel meghozott döntésünk megértésre talál. A képviselők - esküjükhöz híven - Tordas Község érdekét nézve, nyolc igen és két nem szavazattal, nagy többséggel döntöttek."

Juhász Csaba polgármester: „Köszönöm az alapos ismertetést. Kérem képviselő-társaimat, hogy az elhangzottakhoz hozzáfűzni kívánt megjegyzéseiket, kérdéseiket mondják el”.

Sajnálattal adta a megjelentek tudomására, hogy a testület egy része és a jegyző úr között nem sikerült kiépíteni a munkához nélkülözhetetlen bizalmi viszonyt. A jegyző úr és ügyvédje, ill. az Önkormányzat jogi képviselője e hét csütörtökön megpróbálja megtalálni a módját a jegyző köztisztviselői jogviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetésére.

Kérte a képviselő-társait, hogy az elhangzottakhoz hozzáfűzni kívánt megjegyzéseiket, kérdéseiket mondják el.

Farkas János képviselő a polgármestersége ideje alatt végzett önkormányzati munkáról szóló beszámoló alól nem kívánt kibúvót keresni, ám azt azért nem vállalta, mert amikor átadta a tisztséget az újonnan megválasztott polgármesternek, akkor senki nem kérdezett tőle semmit.

Véleménye szerint, amit a Gazdasági Bizottság elnöke elmondott, az „csúsztatás” volt, mert nem igaz, hogy az önkormányzat 100 millió forinttal tartozik. Dehogyan tartozik. Visszautalt a csatorna beruházás kezdeti nehézségeire, arra, hogy ha ezt - a már megvalósult beruházást, amelyre annak idején a megkérdezett lakosság igent mondott - nem kezdik el, még ma sincs a községben csatornahálózat. Az ÖKOTÁM Alapítvánnyal eddig mintegy félszáz település valósította meg a beruházást. Bízunk benne, hogy a folyamatban lévő perek kimenetele kedvező lesz úgy Tordas, mint a társtelepülések tekintetében. Kedvezőtlen döntés esetén is csak 2010-től kell visszafizetést eszközölni az önkormányzatoknak.

Azon kívül, amit a polgármester úr elmondott a beszámolójában, hogy mit tett az előző testület, elmondta kiegészítésként, hogy ne felejtsek el azt sem, hogy a Vörösmarty, Jókai, Gárdonyi, Arany János utcát is leaszfaltoztatták. Tervbe volt véve még a Somogyi Béla utca aszfaltozása, ám az azért nem készülhetett el, mert az nem Tordas, hanem a főváros beruházásában fog megvalósulni, az erről született hivatalos okirat az önkormányzat tulajdonában van, jelenleg tudomása szerint közbeszerzés alatt van.

Juhász Csaba polgármester tájékoztatásul elmondta, hogy a Fővárosi Önkormányzat az engedélyezett meghosszabbításáról és a közbeszerzési eljárás ismételt kiírásáról döntött, mivel az előző sikertelen

volt. Remélhetőleg tavasszal megépülhet a Somogyi utca aszfaltozása, ill. egy lakóház.

Farkas János képviselő megítélése szerint is nehéz helyzetben van az önkormányzat, egyre nehezebb az intézmények fenntartása, ám ezt eddig is minden falugyűlésen hangsúlyozta. Az adórendelet módosításával azért nem kívánták a lakosságot terhelni, mert az érintettek jó része is igen nehéz helyzetben van. Személy szerint az adórendelet módosítását most sem fogadta el. Kifogásolta, hogy az elhangzott összehasonlítás nem pontos, mert például Kajászó településen a kommunális adó tartalmazza a hulladékszállítási díj költségét is, Tordas esetében viszont nem. Az adórendelet telekadóra vonatkozó részét nem tartja helyesnek. Mondanivalóját azzal fejezte be, hogy higgyék el neki, az előző képviselő-testület sem akart rosszat a falunak csak jót, ezt bizonyítja a község fejlődése az elmúlt 16 év alatt. Elvárja az elismerést az elmúlt 16 év alatt végzett munkáért, és visszautasítja, hogy azt most leseperjék.

Juhász Csaba polgármester megjegyezte és hangsúlyozta: senki sem vonta kétségbe az előző önkormányzat elmúlt 16 év alatt végzett munkáját.

Hajbin Tímea Gazdasági Bizottság elnöke mivel Farkas János képviselő úrtól elhangzott a „csúsztatás” kifejezés a beszámolóját követően, hangsúlyozza, hogy az elhangzottakat nem ő mondta, hanem azt az ÁSZ jelentés tartalmazza, melyből ismételten idézett.

Juhász Csaba polgármester bízik a kedvező döntésben, ám amíg nem zárul le a csatornával kapcsolatos bírósági szakasz, mindenképpen a képviselő-testületnek számításba kell venni azt is, ha kedvezőtlen döntés születik, és visszafizetésre kötelezik az önkormányzatot.

Most pedig megadom a szót az egybegyűlteknek. Kérem kérdéseikkel, ötleteikkel, bátran kérjenek szót, hiszen munkánkban mindenkire számítunk, mindenkinek a segítségére szükségünk van. Kérem, hogy a jegyzőkönyvvezetés miatt a felszólaló mindig mondja be a nevét.

Toman Ilona: megkereste a polgármestert a temetés után és megkérdezte, hogy a jegyző elbocsátásának szerepe van-e a temetőben elhangzott beszédnek, aki kérdésére azt felelte, hogy nincs szerepe. A halotti torra minden képviselő kapott meghívót, nem tudja, miért nem

vettek azon részt. A *Tordasi Kisbíróban* megjelent cikk miatt a következő számban helyreigazítást kért az alpolgármestertől. Férje a faluért, a kulturális életért sokat tett, ő készítette el a község honlapját is. Kérte a honlap kiértékelését december 31-ig és a tordasi Toma Grafikának átutalni az összeget, melyet férje szelleme tekintetében művészetoktatás céljára szeretné felajánlani.

Juhász Csaba polgármester: a temetést követő beszélgetés során nem tudja, hogy a kérdésre azt mondta volna, hogy: *nem*. Volt szerepe. Részben volt szerepe. A temetést követő torra a polgármester és a képviselő-testület is kapott meghívót, de azt a képviselőknek nem adta át, így ez az ő hiányossága, nem a képviselőké.

Derecskei János: kérdése, hogy a Kisbíróban közzétett belső ellenőrzésnek milyen következményei lesznek, és egyáltalán lesz-e ennek haszna? Köztudott, hogy az ÁSZ nagyon sok megállapítást tett, azonban ez csak állásfoglalás, de nem kötelező jellegű határozat. Felmerült benne az, hogy a Fejér Megyei Közigazgatási Hivatal milyen bizonyítványt állított ki az előző önkormányzat, illetve jegyző működéséről, munkájáról. Hányszor kaptak elmarasztalást a döntéseik miatt. Mi lesz, ha a megszavazott magas helyi adókat, csatornadíjat nem tudják fizetni? Véleménye szerint a művészetoktatás finanszírozásánál is lesznek problémák. Hallani a médiákban, hogy a költségvetési támogatást csökkentették a művészeti oktatás területén, amit éppen most indítottak be Tordason is. Hallgatva az előző polgármestert és visszagondolva az előző évi közmeghallgatásokra, megállapítható, hogy ezelőtt 8 évvel mennyi volt a községnek az állami támogatása és jelenleg mennyi. Adóemelésre azért nem volt szükség – és ezt el kellett volna mondani – mert nagymértékben növekedett az állami támogatás. Továbbá a község lakossága is nagymértékben megnőtt. Azonban elgondolkodtató, hogy sokan itt laknak, ám nem ide vannak bejelentve, a szolgáltatásokat itt veszik igénybe, ám a helyi adóját nem ide fizeti. Felül kell vizsgálni, hiszen ez is bevételi forrást jelentene az önkormányzatnak.

Teszár Tamás alpolgármester: az állami támogatás összesen 1999-ben 104 millió forint volt, az előző évi 190 millió forinthez képest, az inflációt figyelembe véve 147 milliónak felel meg, melyből az iskola bérköltisége sokat elvisz, hiszen 2002-ben a Kormány 50%-os béremelést vezetett be, melynek a fedezetét 3 hónapig adta meg. Sajnálatos, hogy a tavalyi 190

millióhoz képest a következő évben csak kb. 150 millió állami támogatás várható.

Juhász Csaba polgármester: a belső ellenőrzés az önkormányzatnak egy segítség, felhívja a figyelmet a feltárt hiányosságokra és útmutatót adnak a megoldásra. Valóban fontos, hogy azoknak a polgároknak, akik a településen laknak, ide is legyenek bejelentve, ám erre kötelezni senkit sem lehet. Arra a felvetésre, hogy az adóemelést a rászorulóknak mivel kompenzálják, válaszában elmondta, hogy a segélyezésre az eddigi összeg dupláját állították be a jövő évi koncepcióba.

Teszár Tamás alpolgármester: az építményadó ösztönző arra nézve, hogy akik itt laknak ide is legyenek bejelentve.

Farkas János képviselő hiányolta, hogy nem esett szó arról, hogy a vízdíj emeléséről is döntött a képviselő-testület.

A belső ellenőrzésről: azt az önkormányzat kérte, a Polgármesteri Hivatalban feltárt hiányosságoknak eleget tettek.

Hajbin Tímea képviselő kiegészítésként elhangzott tőle, hogy a belső ellenőrzés jogszabály szerint is kötelező. A 2004-es hibákat az önkormányzat 2006-ban kezdte javítani.

Farkas János képviselő felháborodását fejezte ki, mint akkori polgármester, már 2005-ben elkezdtek a feltárt hiányosságok folyamatos kijavítását, megszüntetését.

Réti Antal: tisztelet annak a 2 képviselőnek, aki nem szavazta meg az adóemelést, mely a jelenlegi háromszorosa lett.

Ha egyszer valaki ideköltözött egy nyugodt, békés község reményében, miért kell sarcolni. Az adóemeléssel mit akarnak elérni? Talán költözzön el? Miért kell „sarat dobálni elődjeikre? A Gazdasági Bizottság elnöke tudta már a választások előtt jóval, hogy képviselőnek jelölteti magát, miért nem tájékozódott a község költségvetéséről, miért csak a választások előtt derült ki számára a költségvetés. Miért nem szólt, hiszen joga volt 4 évvel ezelőtt is hangot adni annak, amit most az újságban leírt.

Juhász Csaba polgármester az adóemelésre azért volt szükség, mert úgy látják, hogy egy települést nem hitelekől kell fenntartani, mert egy idő

után már esetleg hitelt sem kap az önkormányzat és rá gondolni is rossz, hogy az milyen következményekkel járna: veszélybe kerülne az intézmények fenntartása stb.

Hajbin Tímea képviselő Réti Antal tordasi lakosnak azon kérdésére, hogy az elvégzett gazdasági-pénzügyi áttekintést miért nem végezte el korábban, válaszában elmondta, hogy azért mert nincs rá jogszabályi lehetőség, hogy bárki belenézzen az önkormányzat könyveibe. Természetesen a jegyzőkönyvek nyilvánosak, amelyeknek 1 példánya - az SZMSZ szerint - a könyvtárban kellene, hogy legyen, ám az sem volt megtalálható.

Teszár Tamás alpolgármester tájékoztatást adott az adókról, leszögezte, hogy új adót nem vetettek ki. Az adómentességről részletes tájékoztatást adott, felsorolta a kedvezményeket.

Petz Ernő képviselő elmondta, hogy a vízdíj 183 Ft-ról 199 Ft-ra változott m³-enként. Másik lépés: vízlágyító berendezésre a Fejérvíz Rt. ajánlatot tett, mely megkíméli a háztartási gépeket, csapokat a károsodástól és kevesebb vízlágyítót kell a háztartásokban használni. Beszélt a technológiáról. Egészségkárosító hatása nincs. Ez jelentett m³-enként 15 Ft-ot, a beruházás a jövő év elején kezdődik és nyárra meglesz.

Mihovics Márta könyvtáros: a 2006 évi képviselő-testületi jegyzőkönyveket novemberben a jegyző úr átvitte a könyvtárba, tehát megtekinthetők. Az eddigi hiányosságért elnézést kért, de azokat eddig senki sem kereste.

Czifka János: bírálta a *Kisbíróban* megjelent cikket, melyben a falu lakosságával azt akarják elhitetni, hogy az elmúlt 16 évben a képviselők hozzá nem értők, felelőtlenek lettek volna, melyet az új testületnek kellene most korigálnia. Véleménye szerint ez nem igaz, mert meg lehet nézni, hogy 16 év alatt a falu mennyit fejlődött. Kritikát kapott az elmúlt testület azért is, mert több éven keresztül nem emelte a helyi adókat. Valóban nem emelték, több fontos okból kifolyólag: szociális, humánus okból, de nem ez volt a döntő, hanem az, ha emelték volna, akkor sem „szárnyalt” volna a költségvetés a pár százalékos többletbevételtől. Most megemelték a helyi adókat, ugyanakkor majdnem duplájára tervezi a segélyeket. Véleménye szerint a képviselő-testület a helyi adók drasztikus emelésével komoly terhet ró a lakosságra.

Hajbin Tímea képviselő: a helyi adók növeléséből 27 millió forintos többletbevételt várnak, ebben benne van az iparüzési adó és a gépjárműadó is. Tehát nem igaz, hogy pár százalékos többletbevételt jelent.

Dr. Rákosi Miklós a Szociális Bizottság elnöke beszámolt, hogy a jelenlegi laboratóriumi vizsgálatokat más szolgáltatóval, de ugyancsak helyben végezteti az önkormányzat, mivel a jelenlegi szolgáltató felmondta a szerződést. Örömmel nyugtázta, hogy továbbra is itt helyben történhet mindenki megelégedésére a vérvétel stb. és nem kell emiatt más településre utazniuk a tordasiaknak.

Farkas Jenő képviselő elvárja a polgármestertől, hogy beszéljen a lakosságnak arról, hogy mi az oka annak, hogy a jegyző miért nincs itt és miért van itt helyette egy „gyorsan szerzett” jegyző.

Juhász Csaba polgármester képviselő-társa kérésére tájékoztatta a megjelenteket, hogy mivel a jegyző táppénzen volt, és úgy nézett ki, hogy tartós táppénzen lesz, ezért helyettesítő jegyzőről kellett gondoskodni az önkormányzatnak. A képviselő-testület döntése alapján a helyettesítő feladatok ellátására Ráckeresztúr jegyzőjét bízta meg. A jegyző ügyvédet fogadott és egy megállapodás-tervezetet terjesztett a képviselő-testület elé. Ezt követően az önkormányzat is jogászhoz fordult, aki egy szakvéleményt állított össze. E hét csütörtökén kerül sor a személyes megbeszélésre. Őt és képviselő-társait egy dolog, Tordas érdeke vezérli, az esküjéhez híven kívánja szolgálni a községet.

Milichovszki Gyula: szerint ez előre meg volt tervezve, de ki fogja fizetni? Tudja mindenki, hisz' az interneten mentek bizonyos „mocskolódások”.

Juhász Csaba polgármester: a felszólaló arról beszélt bizonyára, amit Tordas honlapjára irogattak bizonyos emberek, ám nem gondolja, hogy azokat azonosítani kellene, és azt sem gondolja, hogy felelősséget vállalhat bárki az ott leírtakért. Mindenkinek lehetősége van a saját elképzelését, véleményét leírni.

Farkas János képviselő meglepte a szeptember testületi ülésen, hogy elhangzott, hogy nem tudnak a jegyzővel dolgozni, ezért elhangzott,

hogy „meneszteni” kell. Nem tudja elképzelni, hiszen több mint 30 éve jegyzője a településnek, az ő polgármestersége ideje alatt közel 17 éven át dolgozott vele, tudja, hogy „nehéz ember”, ám igazságos és becsületes. Tudja, ám nem kívánja kifejtteni, hogy a jegyző „miért került lapátra”. Nem azért, mert szakmailag kifogásolható, vannak hibái, de kinek nincsenek? A jegyző sokat tett a faluért, ebben mindenki egyetért.

Juhász Csaba polgármester helyesbítette az előtte szóló képviselőt: „a jegyző úr nem került lapátra”, tartós távolléten van, szabadságát tölti.

????: Szeretné, ha az a személy felállna, aki írta róla azt az aljas cikket interneten, mert az egyikőtől azt hallja, hogy a „szókimondó” Annus néni, aki mindent elmond. Neki becsülete Tordason a jelenlegi testület felállásáig volt. A községben rengeteg társadalmi munkát végzett fiával együtt, s ezt megbecsülték, de milyen társadalmi munkát végzett a jelen testületből bárki is? Emlékezzen rá a polgármester, hogy a választások előtt, amikor járta a falut azt mondta neki: „azt szeretném, ha magukat megválasztják, ne legyen többet gyűlölködés a faluban”. Vegyék tudomásul, hogy a „Márki Feri Tordas gyereke!” További mondanivalójában bírálta az adóemelést.

Varga Sándor: mint Tordas szülőtte, elmarasztalta a hallottakat, a vitát. Mire való ez Tordasiak? Véleménye szerint, ha a szóban forgó személy becsületesen végezte volna a munkáját, most itt kellene, hogy legyen!

Márki Ferenc Tordas jegyzője: nem kívánt felszólalni, ám, mivel róla volt szó, mégis megteszi. Nem kíván a közte és a képviselő-testület néhány tagja között kialakult viszonyról, egyetért a polgármesterrel abban, hogy sajnós, majd az ügyvédek fognak ebben dönteni. A dolog, ami vele történt, nem a novemberi testületi ülésen, és nem a temetésen, ami politikai acsarkodássá vált – mondta alpolgármester úr -, hanem elkezdődött augusztusban-szeptemberben, amikor mintegy kígyót, melengette polgármester urat több éven keresztül, mint beosztottját. Elkezdődött akkor, amikor a képviselő-testület néhány tagját figyelmeztette kötelessége teljesítésére. Folytatódott azzal, hogy – mint hivatalvezető – sok olyan dolgot nem engedett, amit szerettünk volna. Folytatódott azzal, hogy olyan barátok „vágta kést a hátába” akiknek segített. Olyan barát is elhagyta, aki 20 évig barát volt. Mindezek után azt mondták, hogy „hát nincs bizalom”. Ha egy polgármester a jegyző közvetlen vezetőtársa – mert nem főnöke és nem beosztottja -, azt

mondja, hogy ő sem kíván vele dolgozni, akkor egy jegyző azt mondja, hogy „köszönöm szépen, váljunk el tisztességgel”. Nincs neki mit védekezni, nincs bűne és nem követett el semmi olyat, ami miatt Tordason szégyenkeznie kellene. Amit eddig tett, büszkén viseli, nem költözik el, itt fog élni a faluban ezután is.

A testületnek sok sikert kívánt és azt, hogy próbáljanak vele „normálisan” megegyezni.

Varga Sándor: az elhangzottak után amennyiben – mint tőle hallottuk – munkáját becsülettel végezte, akkor a hivatalban a helye és nem lett volna szabad elhagyni az irodát, hiszen arra kötelezi az esküje is.

Sós Gyula: 15 éve él Tordason, a falu 15 évig fejlődött, ezért el sem jött a közmeghallgatásra, most 15 év után érezte úgy, hogy el kell jönnie. Bírálta az adóemelést. Nem lepődött meg azon, ami a jegyző körül kialakult, mert általában úgy szokott lenni, hogy amikor az ember úgy érzi, hogy a munkáját a legnagyobb lelkiismerettel végzi, következik egy „pofon”.

De miért jön ide egy olyan ember faluvezetőnek, aki nem tudja elfogadni a falusi életmódot, belekötnek az állattartásba, miért nem tudja elfogadni, ahogy a tordasiak élnek, amit a tordasiak szeretnének. Egy közösség vezetését azért vállalja valaki, ha azt elfogadta. Őt személy szerint egyfolytában jelentgetik, valótlan adatok állításától sem riadnak vissza a feljelentők, hisz eddig az ellenőrzés semmi hibát nem talált.

El lehet töprengeni a faluvezetésnek azon is, hogy sokan vannak, akik itt vettek ingatlant, ám adót nem ide fizet és ráadásul még meg akarják szabni az itt lakóknak, hogy mit- és hogy csináljanak, hogyan éljenek. A családok nem tudják itt tartani a gyermeküket a faluban, ám azok egyébként sem akarnak itt maradni. Miért? Nincs munkalehetőség, az iskola olyan amilyen, azon belül, hogy jó, véges a határa, nem lehet tovább lépni a falun belül. Tehát összességében: vannak emberek, akik segítenek elmenni a gyermekeknek, sőt azon munkálkodnak, hogy azok is elmenjenek, akik már 30 évig itt élnek.

Varga Károlyné: határozottan tiltakozott a felszólaló azon elhangzott kijelentése ellen, miszerint: az iskola „olyan, amilyen”! Az iskola tantestülete nevében ki kéri magának!

Sós Gyula: a félreértést tisztázta, ő azt hiányolta, hogy nincs továbblépési lehetőség.

Takács János: véleménye szerint a képviselő-testület generálta a jegyző körüli feszültséget. Véleménye szerint a jegyző szakértelmét senki sem kérdőjelezheti meg. Jegyzősége alatt a falu fejlődött.

Juhász Csaba polgármester ki kérte magának a képviselő-testület nevében, hogy bárki is generálta volna közülük a feszültséget. A falu elmúlt 16 év alatti fejlődését senki sem vonta kétségbe. Nem erről van szó.

Basán Árpád: 6 éve él itt és békességre vágyik. A faluban divat a „gyüttmentezés”. Ezt kikéri magának. Amennyiben a jegyző el akar menni, szíve joga. A jelenlegi képviselő-testületet pedig kedves választópolgárok Önök választották, és ha megválasztották, akkor pedig hagyják, hogy dolgozzon a testület.

A *Kisbíróban* most volt először leírva, hogy sok minden rosszul ment, valószínű, hogy a választópolgárok is érezték ezt, és ezért választottak új faluvezetést.

Németh Ildikó: több évtizede a magyar népi kultúrával foglalkozik, az Állami Népiegyüttes „Örökös tagja” kitüntetéssel díjazták, amire nagyon büszke, mint tordasi lakos is. A művészetoktatást nagyon sokan elkezdték – annak ellenére, hogy a mai kormányzat nem akarja, hogy legyen -, úgy érzi, hogy a Tordasi Pillikék Néptánccsoport a világon is híres lett, elvitte Tordas jó hírnevét. Az előző önkormányzat Márki Ferenc jegyzővel az élen felismerte ezt az értéket és 9 éve támogatja a csoportot, ami nem kevésbe került eddig sem és a jövőben sem. Ez, az egyébként színvonalas tordasi iskola színvonalát tovább növeli. Megköszönte az előző- és jelen önkormányzat támogatását. Úgy érzi, hogy az önkormányzatnak bizalmat kell adni, ezért nem is érti, hogy miről folyt a vita, nem érti a felháborodást. Bíz benne, hogy a kultúra és a magyarság összehozza a tordasiakat.

Szilágyi József: az állattartással kapcsolatos szabályok betartásáról beszélt, melyet Sós úrnak címzett. Nem az állattartás ellen van kifogása, hanem a tartással kapcsolatos szabályok be nem tartása ellen. A problémát többször jelezték.

Turda Sándor: társadalmi munkában neki is volt része. A jegyző szakmai munkája – véleménye szerint – kifogástalan volt. Hiányolja a rendőri jelenlétet.

Juhász Csaba polgármester: az egészségház, óvodabővítésnek elég jelentős költségvonzata van. Helyéről az előző testület döntött. Úgy gondolja, ezt több szempontból is meg kellene vizsgálni. Ez a feladat a jövő év elején esedékes.

Posta járda, iskola, ABC járda, közvilágítás: árajánlat folyamatban, forrás és társadalmi összefogás függvénye a megvalósítás.

A rendőri jelenlét évente felmerülő probléma, az önkormányzat évente meg szokta hívni a rendőrség képviselőjét és meghallgatja a beszámolót.

Teszár Tamás alpolgármester a *Kisbíróban* megjelent vasúti menetrenddel kapcsolatos helyreigazításra hívta fel a figyelmet.

Juhász Csaba polgármester mivel több hozzászóló nem jelentkezett, a közmeghallgatást berekesztette.

Mindenkinek békés, boldog karácsonyt és újesztendőt kívánt az egész képviselő-testület nevében.

K.m.f.

